

67. møde.

Torsdag den 8. marts kl. 14.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler finansministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring i lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Finansministeren (Hans R. Knudsen): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v.*

De foreslåede ændringer til selskabsskatte-loven vedrører alene beskatningen af kooperative virksomheder.

Spørgsmålet om, hvorledes disse virksomheder — og navnlig brugsforeningerne — skal beskattes, har i mange år været genstand for livlig diskussion. Da forslaget til selskabsskatte-lov behandledes i folketinget i 1959-60, var spørgsmålet atter fremme. Dengang lykkedes det ikke at nå til enighed om den udformning af kooperationsbeskatningen, som regeringen havde foreslået. I stedet beholdt man foreløbig de hidtidige regler. Dog blev skattesatserne fastsat under hensyn til, at de kooperative virksomheder — ligesom andre selskaber og foreninger — fremtidig kun skulle svare én skat, der for halvdelens vedkommende kunne fradrages ved indkomstopgørelsen.

Denne midlertidige ordning blev indført for at give finansministeren mulighed for at drøfte spørgsmålet om en reform af de kooperative virksomheders beskatning med repræsentanter for erhvervene og kooperationen. Siden selskabsskatte-lovens gennemførelse har der da også været ført forskellige forhandlinger med de interesserede parter. Imidlertid viste det sig, at det ikke var

muligt at nærme parternes synspunkter så meget til hinanden, at der på grundlag af drøftelserne kunne udarbejdes et nyt forslag.

Som allerede omtalt skulle selskabsskatte-lovens bestemmelser om kooperationsbeskatning kun gælde i en overgangsperiode. Det må endvidere erkendes, at det vil være ønskeligt at få disse regler forenklet. På denne baggrund fremsættes det foreliggende lovforslag, der forudsættes at skulle træde i kraft fra og med skatteåret 1963-64.

Forslaget bygger på samme princip som den nugældende beskatningsordning for kooperative virksomheder. Det vil sige, at indkomsten opgøres som en procentdel af foreningens formue. Produktions- og salgforeninger skal dog herudover beskattes af deres indtægt ved detailsalg, og denne indtægt skal — som hidtil — opgøres efter skattelovgivningens almindelige regler. I øvrigt gives der ved indkomstopgørelsen fradrag for halvdelen af den i indkomståret betalte skat.

En af forslagets vigtigste ændringer vedrører indkomstopgørelsen for brugsforeninger, herunder de såkaldte indkøbsforeninger. Hidtil har disse foreninger opgjort deres indkomst som 4 pct. af en del af formuen og 6 pct. af resten. Den del af formuen, hvoraf der beregnes 4 pct., svarer til den andel af den samlede omsætning, som hidrører fra omsætning med foreningens medlemmer; og de 6 pct. beregnes af resten af formuen. Efter forslaget skal indkomsten i disse foreninger altid opgøres som 5 pct. af formuen. Det bliver således uden betydning, hvorledes omsætningen er fordelt mellem medlemmer og ikke-medlemmer. Da den overvejende del af omsætningen sker med medlemmer, medfører de foreslåede regler en vis forhøjelse af brugsforeningernes beskatningsgrundlag.

For produktions- og salgforeninger foreslås det at bevare de hidtidige indkomstprocenter på 4 og 6.

Hidtil har alle kooperative virksomheder ved skattee-beregningen fået et særligt fradrag — det såkaldte konsolideringsfradrag

[Finansministeren.]

— hvis de anvendte en del af deres indkomst til forøgelse af formuen. Hvis foreningen har fået en sådan skattelettelse og senere formindsker formuen ved udbetaling til medlemmerne, skal der finde en efterbeskatning sted. Reglerne om konsolideringsfradrag svarer til de bestemmelser om lempelse for henlæggelser til reservefunds, som tidligere gjaldt for aktieselskaber. Efter selskabsskatteoven gives der ikke længere reservefundslempelse til aktieselskaber. Under hensyn hertil foreslås det at afskaffe konsolideringsfradraget for kooperative virksomheder.

For de egentlige brugsforeninger foreslås skattesatsen fastsat til 41 pct.; for skatteårene 1963-64 og 1964-65 dog kun til 38 pct. Satsen på 41 pct. svarer til den skattesats, der efter en overgangsperiode skal gælde for erhvervsdrivende foreninger. For produktions- og salgsforeninger foreslås satsen fastsat til 15 pct. Med denne sats bliver den samlede udskrivning på disse foreninger nogenlunde den samme som efter de hidtil gældende regler. Indkøbsforeninger foreslås som hidtil beskattet med samme procent som produktions- og salgsforeninger.

For brugsforeningerne vil de foreslåede regler medføre en stigning i skatteudskrivningen på ca. 2 mill. kr. Heraf vil omkring 1½ mill. kr. blive udskrevet på de egentlige brugsforeninger og resten, ca. ½ mill. kr., på indkøbsforeninger. Da medlemmernes andel i omsætningen ikke er den samme i alle brugsforeninger, vil indførelsen af en ensartet indkomstprocent medføre visse forskydninger i skatteudskrivningens fordeling på de enkelte foreninger.

Også udnyttelsen af konsolideringsfradraget har været forskellig fra forening til forening. Dette fradragets bortfald, der berører alle arter af kooperative virksomheder, vil som følge heraf ligeledes bevirke en omfordeling af skatteudskrivningen.

Foruden de mere principielle ændringer, jeg nu har omtalt, indeholder lovforslaget forskellige bestemmelser af mere teknisk art. Herom tillader jeg mig at henvise til lovforslaget og bemærkningerne til dette.

Jeg skal herefter tillade mig at anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Vivike* til ministeren for offentlige arbejder:

„Er det ministerens hensigt at søge digerne i Sønderjylland udbedret og i det hele taget foregribe ulykker i tilfælde af stormflod?“

Vivike: Det er stormflodskatastrofen ved den vesttyske kyst, der får mig til at stille det spørgsmål, om vore havdiger ud mod Nordsøen er gode nok.

Er der faste veje nok ud til digerne, således at man i en eventuel katastrofesituation hurtigt kan få standset et digebrud? Og er ådigerne bag ved havdigerne, som de skal være?

Når sluseportene på grund af højvande i længere tid er lukket, kan vandet i åerne ikke komme ud i havet, og det løber jo til, uanset om det er stormvejr eller ikke. Nogle steder løber det hurtigere end førhen, idet vi gør os store anstrengelser for at slippe af med vort ferskvand. Som et led i disse anstrengelser er Brede Å og Brøns Å i løbet af de sidste 5 år blevet reguleret, hvilket giver en stærkere strøm og kan medvirke til at hidkalde en katastrofe.

Det er altså ikke alene Nordsøen, vi skal sikre os imod, men også vort eget ferskvand, som ved unormalt lang sluselukning kan oversvømme den lave marsk og muligvis medvirke til at underminere havdigerne.

Derfor spørger jeg den højtærede minister for offentlige arbejder, om han mener, at sikringsforanstaltningerne er af en sådan karakter, at befolkningen kan føle sig tryk.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Jeg ved, det er det ærede medlem bekendt, at ådigerne i Sønderjylland henhører under landbrugsministeriet, men jeg kan oplyse, at disse diger efter de sagskyndiges mening må siges at være forsvarlige, idet det dog må understreges, at det er nødvendigt, at der stadig sørges for en forsvarlig vedligeholdelse, ligesom det er nødvendigt, at digerne forstærkes på de steder, som under højvande er særlig udsatte.

Med hensyn til havdigerne i Sønderjyl-

[Ministeren for offentlige arbejder.]

land ligger det således, at digerne ejes af de respektive digelag, og at staten kun fører tilsyn gennem vandbygningsvæsenet med digernes forsvarlige vedligeholdelse.

Stormen i februar i år forårsagede en del skader på de sønderjyske diger, men når man tager i betragtning, at der var tale om den hidtil kraftigste stormflod for dette område i dette århundrede, uden at digerne blev gennembrudt, er der noget, der tyder på, at den sønderjyske digesikring har været tilfredsstillende. Vandbygningsvæsenet har imidlertid under en besigtigelse af digerne og af Rømhøddæmningen efter stormen konstateret, at der kunne være indtrådt væsentlig større skader, såfremt vindretningen havde været uheldigere i forhold til havdigelinjen, og man vil derfor ikke kunne udelukke en teoretisk mulighed for, at digerne under ekstraordinært uheldige forhold vil kunne gennembrydes.

Dette har man imidlertid altid været vidende om, og når digerne desuagtet ikke er blevet gjort sværere, skyldes det, at man ved den skete udbygning mener at have fundet det rette forhold mellem økonomi og sikkerhed, idet man samtidig har sørget for, at der ikke sker bebyggelse af de arealer, som vil blive oversvømmet ved digebrud, således at menneskeliv ikke står på spil.

Kun ét sted gælder noget andet, nemlig i Tønder Marsk, hvor et brud på Højerdiget kan fremkalde en alvorlig situation. Selv om Højerdiget er det kraftigste af de sønderjyske diger, har man forudset muligheden af et brud under stormflod, og et udvalg har derfor i 1955 til landbrugsministeriet afgivet en betænkning angående mulighederne for sikring af bebyggelsen i marsken i Tønder og Ribe amter, i hvilken der foreslås visse foranstaltninger til øgelse af sikkerheden for bebyggelse bag diget, derunder Tønder by. Der viste sig imidlertid, efter hvad der er oplyst for mig, manglende lokal interesse for sagen.

Det er imidlertid nu tanken at underkaste de i betænkningen af 1955 stillede forslag en fornyet overvejelse, i hvilken forbindelse også hensigtsmæssigheden af særlig skråningsbeskyttelse med asfalt af digerne bør tages i betragtning, og sagen vil snarest

blive drøftet i samordningsudvalget for marsken i Tønder amt.

Hvad angår diget på Manø, hvor skaderne under sidste stormflod fik væsentlig større omfang end for de øvrige sønderjyske diger, uden at der dog skete digebrud, skal bemærkes, at ministeriet for offentlige arbejder under 28. juni 1961 har givet tilsagn om en bevilling på to tredjedele af udgifterne til forstærkning af dette dige, og at arbejdet står umiddelbart foran sin udførelse, idet der har været afholdt licitation.

Vedrørende etablering af faste veje til anvendelse, når materialer skal tilføres havdiget under stormflod, skal — idet jeg formoder, at der specielt tages sigte på Højerdiget — bemærkes, at digekronen er så bred, at man kan køre på diget, og at der for nylig er anlagt en fast vej, som forbinder diget med den faste vej, som syd for Vidå løber mod syd i en afstand af ca. 600 m fra diget og parallelt med dette, og at jeg er bekendt med, at amtsvegvæsenet står over for udførelsen af endnu 2 veje af denne art.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Peter Kristensen* (Ålborg) til ministeren for kulturelle anliggender:

„Vil ministeren oplyse om den nærmere begrundelse for en eventuel antagelse af et fast personale til TV-teatret? Billiger ministeren disse planer?“

Peter Kristensen (Ålborg): Jeg har stillet mit spørgsmål til den højtærede minister for kulturelle anliggender, fordi jeg er vidende om, at man ved landsdelsscenerne i Odense, Århus og Ålborg med bange anelser ser hen til etableringen af en fast skuespillerstab ved TV-teatret. Jeg skynder mig at tilføje, at alle, også landsdelsscenerne, selvfølgelig er interesseret i, at der skaffes beskæftigelse til flest muligt skuespillere og også til en ordentlig løn, men det skulle gerne ske på lige konkurrencevilkår. Her er det, problemet melder sig. Efter de meddelelser, der har været fremme i dagspressen og på anden måde, stiles der efter at knytte en fast stab på 25 skuespillere til TV-teatret, og det er blevet nævnt, at minimumsgagen skulle være 25 000 kr. Når man

[Peter Kristensen (Ålborg).]

nu ved, at gagen til en topskuespiller ved f. eks. Ålborg Teater ligger på ca. 20 000 kr., og det jo ikke er nogen hemmelighed, at der er forbundet en række ekstraordinære udgifter med at være skuespiller, ja, så hører der ikke megen fantasi til at finde ud af, at TV-teatret med 25 000 kr. som minimums-gage vil virke som en magnet på adskillige skuespillere ved landsdelsscenerne. Det er menneskelig forståeligt, at det vil komme til at forholde sig på denne måde, så meget mere som en fast tilknytning til TV-teatret indebærer øgede chancer for optræden i radio og ved filmen. Der er grund til at frygte, at et TV-teater med en fast skuespillerstab i den øjeblikkelige situation vil kappe toppen af landsdelsscenernes ensembler, og det kan hverken fjernsynet eller allermindst landsdelsscenerne være tjent med. Havde konkurrencebetingelserne været lige, tror jeg ikke at landsdelsscenerne havde noget at frygte. Derfor ses der i provinsen med forventning hen til en ny teaterlov, der vil give skuespillerne ved landsdelsscenerne anstændige lønvilkår. Jeg er ikke blind for de vanskeligheder, TV-teatret har at kæmpe med, men mon ikke vejen frem ville være at finde i en ordning, så de skuespillere fra landsdelsscenerne, som TV-teatret ønskede at gøre brug af, opnåede en orlov på f. eks. 3 måneder fra deres teater? Det kunne antagelig overses, hvad en sådan ordning ville slå i stykker, idet landsdelsscenerne i alle tilfælde kunne fastlægge et repertoire efter de forhåndenværende søms princip.

Jeg er ikke i tvivl om, at teatret og også landsdelsscenerne har en stor plads i den højtærede ministers hjerte, og det er derfor, jeg spørger, om ministeren billiger planerne om netop i øjeblikket at knytte en fast skuespillerstab til TV-teatret.

Formanden: Jeg gør opmærksom på, at der må være mere ro i salen under forhandling.

Da den højtærede minister for kulturelle anliggender på grund af sygdom er forhindret i at svare, giver jeg ordet til den højtærede statsminister.

Statsministeren (Kampmann): Spørgsmålet om eventuel antagelse af et fast personale til TV-teatret opstod under de

forhandlinger mellem Danmarks radio og Dansk Skuespillerforbund, der i april 1961 førte til afslutning af konflikten mellem skuespillerne og fjernsynet. Det blev her aftalt at nedsætte et fællesudvalg af repræsentanter for Skuespillerforbundet og Danmarks radios driftsledelse, der skulle gennemdrøfte alle problemer vedrørende skuespillernes forhold til fjernsynet, også belyst i forhold til skuespillernes øvrige arbejdspladser på teater og film.

Under drøftelserne i dette fællesudvalg er parterne nået til enighed om et forslag til en række ændringer i arbejdets praktiske tilrettelæggelse, således at spildtid undgås både for skuespillere og studiepersonale m. v. En effektiv udnyttelse af fjernsynets lokaler og det dertil hørende personale kræver imidlertid, at der også kan arbejdes i TV-teatret på tider, hvor de teaterengagerede skuespillere er bundet af prøvearbejde på teatrene. Hertil kommer vanskeligheder ved alsidigt at udfylde et årsrepertoire udelukkende ved hjælp af skuespillere, der skal tage hensyn til teater-tjenesten — en vanskelighed, der vil være stigende med den planlagte udvidelse af TV-teaterarbejdet. Der skal inden for fællesudvalget være enighed om, at et helt rationelt tilrettelagt TV-teaterarbejde vil kræve antagelse af et fast ensemble på tilsvarende måde som i Norge og Sverige.

Det er formentlig ikke tanken, at dette faste ensemble skal varetage samtlige TV-teaterforestillinger, men alene efter de foreløbige planer kun ca. en tredjedel af forestillingerne, og det er forudsat, at det faste ensemble skal kunne suppleres med freelance skuespillere, og at medlemmer af ensemblet skal deltage i forestillinger, der hovedsagelig er besat med skuespillere fra teatrene.

I det udkast til aftale mellem skuespillere og TV, der er oprettet, er det forudsat, at engagementerne kun skal gælde for én sæson, men med adgang til forlængelse, og den enkelte skuespiller skal maksimalt kunne tildeles 12 roller om året i et repertoire på i alt ca. 40 forestillinger.

Arbejdet i fællesudvalget er afsluttet for så kort tid siden, at sagen endnu ikke har kunnet behandles i radiatorådet, og der vil utvivlsomt melde sig en lang række problemer, der kræver nærmere overvejelse —

[Statsministeren.]

også problemer af den art, som det ærede medlem her nævnte, og som må indgå i de nævnte overvejelser.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om teknika

og

forslag til lov om teknologiske institutter og konsulentvirksomhed.

Valgt blev: *Peter Jørgensen, K. B. Andersen, Brodthagen, Lis Groes, Poul Hansen (Grenå), Helge Nielsen, Peter Nielsen, Hans Rasmussen, Grethe Philip, N. Chr. Christensen, P. E. Eriksen, Axel Kristensen, Anker Lau, Adolph Sørensen, Fangør, Weikop og Morten Lange.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til forsvarsministeren af Poul Sørensen m. fl.

(Forespørgslen findes i tidenden sp. 3309).

Formanden: Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om handel med foderstoffer.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3223).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Tredje behandling af forslag til lov om handel med gødning og grundforbedringsmidler m. m.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3223).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagene sattes til forhandling.

Chr. Thomsen: Udvalget har holdt et møde mellem anden og tredje behandling og indstiller begge lovforslag til vedtagelse i den form, de fik ved anden behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslag til lov om handel med foderstoffer vedtoges enstemmigt med 128 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Forslag til lov om handel med gødning og grundforbedringsmidler m. m. vedtoges enstemmigt med 130 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om anlæg af en ny broforbindelse over Lille-Bælt.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3227).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 133 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om regulering af bymæssige bebyggelser [af Axel Kristensen m. fl.].

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 997, fremsættelsen i tidenden sp. 3123).

Lovforslaget sattes til forhandling.